

О. М. Урікова¹, Ю. М. Мисько²

Національний університет “Львівська політехніка”,

¹ кафедра фінансів,

² кафедра менеджменту організацій

ORCID: ¹ 0000-0001-5814-0610, ² 0000-0001-5671-9258

РЕГУЛЯТОРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНТЕХ-ЕКОСИСТЕМИ УКРАЇНИ

<http://doi.org/10.23939/semi2025.02>.

© Урікова О. М., Мисько Ю. М., 2025

Дослідження функціонування фінтех-екосистеми України показало її динамічний розвиток разом із проблемами, що стримують стабільність. Розкрито специфіку формування фінтех-середовища та його перспективи, проаналізовано ініціативи державних інституцій щодо створення цифрової фінансової інфраструктури. Систематизовано підходи до розуміння цифровізації суспільства та окреслено її принципи. Встановлено часові межі розвитку фінтех-ринку з урахуванням впливу пандемії COVID-19 та війни. Обґрунтовано необхідність посилення взаємодії між регуляторним і технологічним середовищем, фінансовими установами, споживачами та фінтех-компаніями. Оцінено результати реалізації “Стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року”. Виокремлено недоліки чинного регулювання та підкреслено важливість підвищення цифрових компетентностей і вдосконалення державного регулювання для сталого розвитку фінтех-сектору в умовах цифрової трансформації суспільства.

Ключові слова: фінтех-екосистема, інноваційні технології, державне регулювання, цифрова трансформація, фінансові інституції, фінансові послуги.

Постановка проблеми

У контексті глобальної цифровізації фінансові технології набувають статусу ключового драйвера модернізації фінансового сектору. Вони забезпечують підвищення ефективності, доступності та якості надання фінансових послуг, що сприяє інклюзивному розвитку економіки. За даними Deloitte (2023), глобальний фінтех-ринок зростає у середньому на 20–25 % щорічно, а його обсяг до 2030 року може перевищити 900 млрд дол. США.

В Україні фінтех-індустрія характеризується динамічною експансією, що зумовлює формування принципово нових парадигм взаємодії між суб'єктами ринку: споживачами, провайдером фінансових послуг, банківськими установами, небанківськими організаціями та регуляторними інституціями. Ці трансформаційні процеси, окрім стимулювання інноваційної діяльності, генерують комплекс системних викликів, що потребують розробки та імплементації адекватних стратегічних рішень.

Динаміка розвитку фінтех-ринку України підтверджується актуальними даними. У 2025 році ринкова оцінка фінтех-сектору України становила приблизно 6,9 млрд дол. США. На ринку функціонує 257 фінтех-компаній, із яких 76 % досягли точки беззбитковості, 38 % працюють на міжнародних ринках, а приблизно 18 % заснували жінки (UAFIC, Fintech Catalog 2025). Обсяг

платіжних операцій у 2025 році зріс на 17 %, сягнувши 6,77 млрд дол. США проти 5,78 млрд дол. США у 2024 році. Кількість успішних електронних ідентифікацій через систему BankID НБУ у першій половині 2025 року збільшилася на 32 % і досягла 50,8 млн. операцій. Крім того, у першому кварталі 2025 року кількість безготівкових транзакцій із картками зросла на 13,5 %, а їхня сума – на 11,7 % порівняно з аналогічним періодом 2024 року. Прогнозується, що до кінця 2025 року частка миттєвих банківських переказів перевищить 50 % усіх роздрібних транзакцій.

Однією з найнагальніших проблем, що постають перед сучасною фінтех-екосистемою, є необхідність оптимізації регуляторного супроводу. Його функціональним призначенням є стимулювання інновацій за одночасного забезпечення фінансової стабільності та захисту прав споживачів. Збалансування темпів технологічного прогресу з механізмами пруденційного нагляду є критично важливим для забезпечення сталості ринку. За оцінками Світового банку, слабкий регуляторний супровід у країнах, що розвиваються, може підвищити рівень фінансових ризиків на 40 %.

Ефективний розвиток фінтех-екосистеми в Україні детермінований активною та гнучкою державною політикою, здатною адаптуватися до швидкоплинних технологічних змін. Регулятивна політика у сфері фінансових технологій має формуватися з урахуванням специфіки цифрового середовища, глобальних трендів, зокрема впровадження ESG-принципів у фінтех, міжнародного досвіду та внутрішньої кон'юнктури ринку. Водночас пріоритетним завданням є створення комплексних регуляторних механізмів, які сприятимуть розвитку конкурентного середовища, забезпеченню прозорості фінансових операцій, захисту прав користувачів та формуванню умов для довгострокового економічного зростання.

Актуальність цього дослідження зумовлена необхідністю глибокого аналізу фінтех-екосистеми України, верифікації ефективності наявних регуляторних інструментів та розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо оптимізації взаємодії між усіма стейкхолдерами ринку.

Внесок автора полягає у:

1. Систематизації міжнародного та вітчизняного досвіду регулювання фінтех-сфери.
2. Кількісному та якісному аналізу сучасного стану фінтех-екосистеми України на основі статистики за 2025 рік.
3. Верифікації дієвості наявних регуляторних механізмів НБУ та інших інституцій.
4. Розробці науково обґрунтованих рекомендацій щодо удосконалення взаємодії між державою, фінтех-компаніями та споживачами.
5. Формуванні концептуальної моделі сталого розвитку фінтех-екосистеми України з урахуванням інноваційних викликів і глобальних трендів.

Результати дослідження сприятимуть уточненню концептуальної структури фінтех-екосистеми, ідентифікації її ключових елементів та принципів функціонування, що закладає методологічну основу для реалізації інноваційного потенціалу національної економіки та її подальшої інтеграції в глобальний фінансовий простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Аналіз сучасних наукових досліджень показує, що фінансові технології дедалі більше привертають увагу як вітчизняних, так і зарубіжних учених, оскільки є ключовим компонентом цифрової економіки. Особливої актуальності набуває вивчення функціонування фінтех-екосистеми в умовах економічної та геополітичної нестабільності, що потребує адаптації бізнес-моделей, трансформації фінансових послуг і підвищення ролі цифрових інструментів у забезпеченні стійкості фінансового сектору.

Вітчизняні дослідники, серед яких П. Хирівський, Г. Східницька, О. Безпалий, О. Єрмошкіна, Т. Олешко, М. Житар, А. Орел, приділяють увагу процесам розвитку фінтех-екосистеми та формуванню моделей взаємодії між учасниками ринку. Значна увага у цих працях спрямована на забезпечення безперервності функціонування фінансових технологій, підвищення ефективності їх застосування та підтримку фінансової інклюзії.

Окремо досліджують питання адаптації фінтех-компаній до кризових умов. Так, праці Н. Криклій та О. Завгородньої розкривають механізми забезпечення операційної стійкості та захисту

даних у періоди воєнного стану. І. Школа та В. Демченко акцентують увагу на впровадженні фінтех-рішень для підтримки внутрішньо переміщених осіб та ветеранів, що підкреслює соціальну роль фінансових технологій у кризових умовах.

Питання регулювання та адаптації політики державних органів до умов війни розглядають С. Березанська та О. Ковальчук. Вони аналізують, як Національний банк України та інші регулятори забезпечують стабільність фінтех-ринку та підтримують його розвиток. Особливу увагу приділено кібербезпеці, а саме: дослідженню нових загроз та методів їх нейтралізації (В. Лапенко, О. Ткачук).

Зарубіжні автори, такі як D. Arner, J. Barberis та R. Buckley, досліджують глобальні тенденції розвитку фінансових технологій, зосереджуючи увагу на регуляторній політиці, кібербезпеці та інтеграції фінтех-компаній у традиційний банківський сектор. Водночас M. Zetzsche та D. W. Arner зробили вагомий внесок у дослідження цифрових фінансів, аналізуючи вплив Big Data, машинного навчання та хмарних технологій на фінансову сферу.

Отож сучасні наукові роботи охоплюють широкий спектр питань, пов'язаних із забезпеченням стабільного функціонування фінтех-екосистеми України в цифровому середовищі, адаптацією до кризових умов, інтеграцією інноваційних рішень та створенням ефективних регуляторних і технологічних механізмів. Вивчення цих аспектів є важливим для формування стратегічної політики, залучення інвестицій і створення умов для подальшого розвитку фінтех-індустрії в країні.

Формулювання гіпотез і постановка цілей

Актуальність дослідження полягає в аналізі сучасного стану фінтех-екосистеми України в умовах цифровізації та глобальних трансформацій фінансового сектору. В умовах війни та післявоєнного відновлення особливо важливо оцінити здатність компаній адаптуватися до змін, забезпечувати стабільне функціонування ринку, підвищувати цифрові компетентності учасників та інтегруватися у глобальний фінансовий простір.

У межах дослідження висунуто такі гіпотези:

1. Незважаючи на кризові умови, українська фінтех-екосистема демонструє адаптивність і стабільне зростання, що підтверджується розвитком цифрових фінансових послуг та підвищенням попиту на них.
2. Війна прискорила цифровізацію фінансового сектору, зокрема популярність мобільного банкінгу, онлайн-кредитування та безконтактних платежів.
3. Основними викликами залишаються регуляторна невизначеність, кіберзагрози та обмеженість фінансових ресурсів.
4. Покращення регуляторного середовища та залучення міжнародних інвестицій підвищує потенціал інтеграції українського фінтеху у глобальну цифрову економіку.
5. Адаптація фінтех-компаній сприяє розвитку інноваційних технологій, які можуть використовуватися на міжнародних ринках.

Відповідно до сформульованих гіпотез мета дослідження – оцінити сучасний стан фінтех-екосистеми України, виявити основні виклики для її функціонування та розробити рекомендації щодо підвищення стійкості та ефективності взаємодії учасників ринку.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

1. Проаналізувати сучасний стан фінтех-екосистеми та основні тенденції її розвитку.
2. Дослідити вплив війни та цифровізації на діяльність фінтех-компаній, визначити адаптаційні стратегії.
3. Систематизувати ключові показники функціонування ринку: обсяги бізнесу, попит на послуги, інвестиції та технологічну інфраструктуру.
4. Виявити фактори, що впливають на стійкість і конкурентоспроможність фінтех-екосистеми.
5. Оцінити перспективи інтеграції української фінтех-екосистеми у глобальний фінансовий простір.
6. Розробити рекомендації щодо вдосконалення регуляторного середовища, підвищення кібербезпеки та доступу до фінансових ресурсів.

Дослідження сприятиме формуванню науково обґрунтованих підходів до забезпечення стабільного функціонування фінтех-екосистеми України та її ефективної інтеграції у міжнародний фінансовий простір.

Методи дослідження

Для досягнення мети та виконання завдань дослідження застосовано комплекс методів, що містить як теоретичні, так і практичні підходи до аналізу функціонування фінтех-екосистеми України в умовах цифровізації та глобальних трансформацій фінансового сектору. Основними методами дослідження є:

1. Аналіз літератури та вторинних даних – для вивчення наукових праць, аналітичних звітів, публікацій та статистичних даних щодо розвитку фінтех-індустрії, впливу війни та цифровізації на її діяльність. Це дає змогу сформулювати теоретичну основу та оцінити сучасні тенденції розвитку сектору.

2. Метод системного аналізу – застосовується для вивчення взаємозв'язків між ключовими учасниками фінтех-екосистеми, структурою ринку та регуляторними інструментами, що дає змогу оцінити механізми функціонування та взаємодії в умовах змін.

3. Метод порівняльного аналізу – для зіставлення розвитку української фінтех-екосистеми з міжнародним досвідом, а також для порівняння показників діяльності компаній до та після початку війни. Це допомагає виявити успішні стратегії адаптації та глобальні тренди.

4. Метод статистичного аналізу – для обробки кількісних даних, таких як обсяги бізнесу, інвестицій, попит на цифрові фінансові послуги, технологічна інфраструктура та інші показники. Це дає змогу виявити закономірності розвитку фінтех-сектору та оцінити вплив зовнішніх факторів на ринок.

5. Метод прогнозування – для формування середньо- та довгострокових прогнозів розвитку фінтех-екосистеми України з урахуванням тенденцій цифровізації, регуляторних змін та глобальної інтеграції.

Застосування зазначених методів забезпечує комплексний підхід до дослідження фінтех-екосистеми України, дає змогу оцінити її адаптаційні можливості та розробити рекомендації щодо підвищення ефективності та стійкості функціонування ринку в умовах сучасних викликів.

Виклад основного матеріалу

В умовах стрімких змін, спричинених впровадженням інноваційних технологій, цифровізація суспільства постає як багатогранний феномен, що трансформує всі аспекти соціально-економічного життя. Цей процес охоплює не лише технічне оснащення, а й фундаментальну перебудову механізмів взаємодії між громадянами, бізнесом та державою. Ядром сучасної цифрової економіки є такі інструменти, як штучний інтелект, Big Data, хмарні обчислення та мобільні платформи, що забезпечують формування принципово нових моделей співпраці та обміну інформацією.

Впровадження цифрових рішень відкриває широкі горизонти для підвищення продуктивності, прозорості та доступності послуг, сприяючи сталому й інклюзивному розвитку. Водночас ці трансформації генерують комплекс викликів, серед яких найважливішими є питання кібербезпеки, захисту персональних даних та необхідність підвищення цифрової грамотності населення. Для України процес цифровізації набув стратегічного значення, ставши невід'ємною умовою адаптації до глобальних економічних реалій.

Динаміка цифровізації суттєво прискорилося з 2020 року на тлі пандемії COVID-19, коли багато процесів було переведено в онлайн-формат. Ця тенденція посилилася в умовах повномасштабної війни, де цифровізація стала ключовим чинником стійкості та адаптації. Дистанційні сервіси та електронні послуги дали змогу громадянам і підприємствам підтримувати життєдіяльність навіть в умовах руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів та окупації територій. Отже, цифровізація перетворилася з інструмента розвитку на критичну умову виживання та функціонування українського суспільства в умовах безпрецедентної кризи [1].

В основі цифровізації суспільства лежить сукупність ключових принципів, які визначають якість і напрям впровадження технологій. З огляду на значення діджиталізації для економіки та

соціуму можна виділити кілька фундаментальних засад. Серед них: людиноцентричність, доступність та інклюзивність, цифрова грамотність та освіта, відкритість і прозорість, безпека та захист даних, інтероперабельність і стандартизація, інноваційність та адаптивність, а також співпраця [2]. Ключовими принципами цифровізації є:

1. Принцип людиноцентричності, який ставить у центр цифрових рішень потреби та інтереси громадян. Його мета – покращити якість життя, розширити доступ до послуг і забезпечити рівні можливості. З маркетингового погляду, цей підхід відкриває принципово нові можливості для персоналізації послуг, зокрема у фінтех-сфері, даючи змогу точніше ідентифікувати індивідуальні потреби клієнтів і формувати унікальні пропозиції, що раніше було неможливо.

2. Принцип доступності та інклюзивності спрямований на подолання “цифрового розриву” та гарантування рівного доступу до цифрових ресурсів. Цей принцип особливо актуальний для України, де інтернет-покриття може бути нерівномірним, наприклад, у віддалених або гірських регіонах. Забезпечення рівного доступу до технологій, незалежно від соціальних, територіальних чи вікових відмінностей, залишається важливим завданням.

3. Цифрова грамотність є необхідною умовою для безпечної та ефективної взаємодії в діджиталізованому просторі. Недостатній рівень цифрових навичок є однією з головних перешкод для повноцінного розвитку фінтех-екосистеми України. Формування цифрових компетенцій потребує часу та системного підходу, особливо для старших поколінь, і починається з раннього навчання, наприклад, із запровадження фінансової грамотності у шкільну програму.

4. Принцип відкритості та прозорості є основою для зміцнення довіри до державних і недержавних інституцій. Україна демонструє значні успіхи в цьому напрямі завдяки впровадженню застосунку “Дія” та цифровізації низки державних послуг. Прикладами є електронна система адміністрування податків, “Електронний кабінет платника” та запуск електронної митниці, що сприяє боротьбі з корупцією та підвищує прозорість процесів.

5. Принцип безпеки та захисту персональних даних потребує пріоритетного підходу, що стає особливо актуальним в умовах зростання кіберзагроз. Хоча цифровізація і породжує нові ризики, вона також надає інструменти для їх моніторингу та ефективного вирішення. Ця проблема є ключовою для фінтех-екосистеми, особливо у сфері платежів і розрахунків, де захист даних має вирішальне значення.

6. Принципи інтероперабельності та стандартизації забезпечують сумісність інформаційних систем, сприяючи ефективній взаємодії між усіма учасниками цифрової екосистеми. Крім того, інноваційність, адаптивність та партнерство передбачають гнучке регулювання і залучення всіх зацікавлених сторін – держави, бізнесу, науки – до процесу цифровізації. Прикладом такої співпраці є розробка нових фінтех-продуктів і платіжних застосунків, де доступ до інформації про клієнтів, що є у банків та інших традиційних фінансових установ, стає вирішальним для успіху фінтех-стартапів [3].

Загалом фінтех-екосистема об’єднує різні організації та осіб, які використовують технології для надання фінансових послуг. Державні установи, традиційні інститути та регулюючі органи відіграють ключову роль у формуванні сприятливого середовища для інновацій, співробітництва та розширення цих екосистем на національному рівні. Отже, фінтех-екосистеми сприяють появі нових продуктів і послуг, що задовольняють динамічні потреби споживачів та стимулюють економічне зростання [4].

Фінтех-екосистема складається з ключових гравців та елементів, що підтримують їхню діяльність. До учасників належать:

- Банки та фінансові установи, які формують традиційне ядро ринку.
- Фінтех-компанії, що впроваджують інноваційні технології для створення нових фінансових продуктів та послуг.

- Споживачі, чії потреби стимулюють розвиток та вдосконалення екосистеми.

Серед підтримувальних елементів потрібно виокремити:

- Регулюючі органи, які забезпечують правову відповідність та захист учасників ринку.
- Технологічна інфраструктура, що включає передові технології, такі як блокчейн та API, які гарантують безпечні та ефективні транзакції [5].

Співпраця між традиційними банками, фінтех-компаніями та іншими учасниками є життєво важливою для інновацій, але водночас це середовище характеризується високою конкуренцією. Особливо гостра боротьба розгортається між традиційними фінансовими установами, як-от банки та страхові компанії, та молодими фінтех-гравцями [6]. Що стосується регулювання, то низка ініціатив державних органів вже сприяла розвитку фінансових технологій та формуванню сталої фінтех-екосистеми в Україні, які зображено на рис. 1.

НБУ	МІНЦИФРИ	НКЦПФР	Український фінтех-ринок
Ухвалив концепцію розвитку інноваційних технологій для регуляції та нагляду (RegTech та SupTech). Підписав меморандум про сприяння конкуренції на платіжному ринку. Розробив проект концепції системи миттєвих платежів. Вніс зміни до законодавства про платіжні послуги, що дозволило випуск цифрової валюти та підвищення прозорості.	Виступило ініціативою щодо ухвалення Закону України "Про віртуальні активи" спільно з Blockchain4Ukraine. Розробило концепцію е-резидентства. Представило дорожню карту для ринку віртуальних активів. Започаткувало проект "Інтернет-субвенції" для підключення сільських територій до оптичного інтернету. Підтримало ініціативу Мінекономіки щодо створення Фонду фондів. Схвалило план розвитку мережі 5G.	Дозволила торгівлю акціями 12 американських компаній на українському ринку, що розширило можливості для іноземних інвесторів.	Запустив Open Banking API HUB. Спостерігається активний розвиток ринку NFT за участі українських митців. Три нові необанки вийшли з пілотного режиму. Відбуваються експерименти із виплатою стипендій у криптовалюті та розробка проекту оплати праці в цифровій гривні.

Рис. 1. Державне сприяння розвитку фінтех-екосистеми України
Джерело: авторське формулювання на основі [7, 14].

Стрімкий розвиток української фінтех-екосистеми був спровокований економічною кризою 2008 року, а згодом – пандемією COVID-19 та повномасштабною війною. У цих умовах різні учасники, зокрема уряд, технологічні компанії, банки та навчальні заклади, почали активно співпрацювати і конкурувати, що призвело до формування потужної національної фінтех-екосистеми. Економічні виклики змусили технологічні компанії вийти на ринок фінансових послуг, що посилює конкуренцію для традиційних банків, які у відповідь були змушені фундаментально переглянути свої стратегії та бізнес-моделі, впроваджуючи нові технічні рішення [8, 17].

Українські компанії оперативно адаптувалися до нових викликів, що забезпечило основу для подальшого розвитку. Рівень проникнення інтернету в Україні, який у 2023 році становив 79,2 %, продовжує зростати, створюючи сприятливе середовище для подальшої цифровізації та розвитку фінтех-сектору [9, 17].

Українські громадяни спочатку ставилися до фінтех-стартапів із недовірою, віддаючи перевагу традиційним фінансовим установам. Однак повномасштабне вторгнення росії продемонструвало стратегічне значення цього сектору. Він виявився критично важливим не лише для підтримки споживачів і створення робочих місць, а й для допомоги іншим галузям, як-от роздрібна торгівля та готельний бізнес. Це стало можливим завдяки впровадженню онлайн-замовлень, платежів, альтернативних варіантів кредитування, а також інструментів для ефективного управління ресурсами малого бізнесу. Ці зміни підкреслюють важливість поступового розвитку цифрового суспільства в країні [10].

Майбутнє цього динамічного сектору залежить від кількох ключових тенденцій та трансформацій, що визначатимуть вектор розвитку української фінтех-екосистеми. Однією з таких тенденцій є розвиток відкритого банкінгу та відкритих фінансів. Ці зміни ініціювала Євродиректива PSD2, яка заклала фундамент для більш взаємопов'язаного фінансового середовища в Україні [6, 12].

Пріоритетне значення для розвитку фінтех-сектору має саме стратегічне бачення на державному рівні. Це охоплює усвідомлення ключових тенденцій, розуміння запитів на прогрес та цілеспрямовану роботу з формування фінтех-екосистеми.

Цілі, закладені в таких документах, як “Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року”, підтверджують важливість державної підтримки. Розвиток фінтех-ринку сприяє інноваціям та фінансовій інклюзії, що є необхідною умовою для економічного зростання та сталості країни, особливо в контексті післявоєнного відновлення [10, 12]. Стан українського фінтех-ринку за основними параметрами наведено на рис. 2.

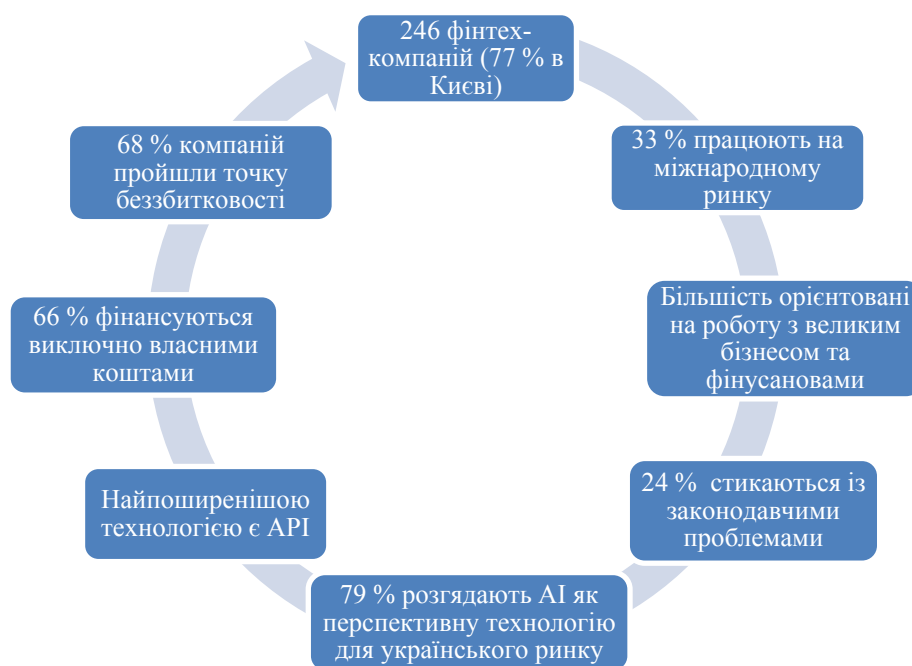


Рис. 2. Статистичний аналіз параметрів українського фінтех-ринку

Джерело: авторське формулювання на основі [13, 17].

У Стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року Національний банк України (НБУ) провів детальний аналіз ринку, визначивши його сильні та слабкі сторони, які зображені у табл. 1.

На основі цього аналізу та з урахуванням пріоритетів розвитку фінансової системи НБУ розробив модель сталої фінтех-екосистеми України до 2025 року.

Ключовими елементами моделі є регулювання, кадри, капітал та попит, які були об'єднані у дві взаємопов'язані складові: регуляторно-інвестиційну та акселераційно-кадрову. Ця модель є відкритою та здатною до інтеграції в глобальні фінтех-екосистеми.

Пізніше НБУ оприлюднив “Звіт про реалізацію стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року”. Оскільки цілі попередньої стратегії були досягнуті, у 2023 році була розроблена “Стратегія розвитку фінансової системи України до 2030 року” [15, 16]. За даними НБУ, середній рівень досягнення планових показників формування сталої фінтех-екосистеми в Україні становив 95 %, що відображено у структурі на рис. 3.

Згідно з оцінками НБУ, станом на 2023 рік в Україні майже повністю – на 95 % – була сформована фінтех-екосистема, що підтверджується новою стратегією розвитку до 2030 року. У документі немає окремих стратегічних орієнтирів щодо її побудови чи вдосконалення, що фактично

засвідчує завершеність цього процесу [17, 19]. Водночас передчасно говорити про повноцінну сталість фінтех-екосистеми в Україні, адже існує низка суттєвих регуляторних обмежень, які стають особливо відчутними на тлі зростання рівня цифровізації:

- недосконалість правової бази – відсутність єдиного комплексного законодавства чи узгодженої регуляторної політики створює невизначеність для ринку, попри досягнуті результати останніх років;

Таблиця 1

Оцінка сильних і слабких сторін українського фінтех-ринку

Сильні сторони	Слабкі сторони
Велика кількість малого та середнього бізнесу.	Недостатній рівень фінансової та цифрової грамотності населення.
Постійно зростаючий попит на фінансові технології.	Відсутність сталої та зрілої фінтех-екосистеми.
Проактивна роль НБУ у розвитку інновацій.	Дефіцит кваліфікованих спеціалістів на ринку.
Високий рівень розвитку ІТ-галузі.	Низький рівень інвестиційної привабливості.
Адаптація законодавства до міжнародних стандартів (PSD2, GDPR).	Низький рівень покриття доступом до інтернету в деяких регіонах.
Розвинені ніші (платіжні сервіси, онлайн-кредитування, віртуальні активи).	Відсутність сталого нормативного регулювання.
Впровадження методів віддаленої ідентифікації та аутентифікації	Експортоорієнтований інноваційний сектор

Джерело: авторське формулювання на основі [14, 17].

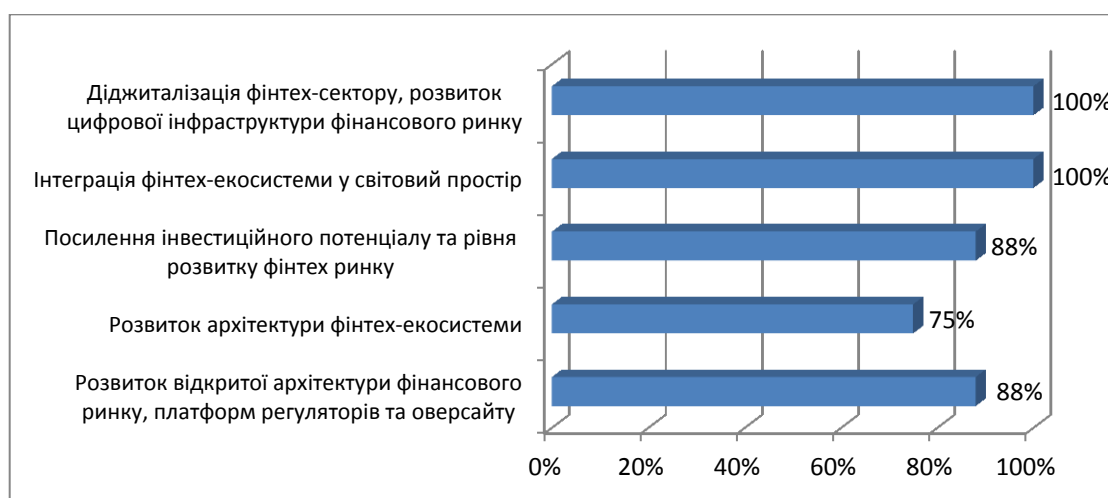


Рис. 3. Результати реалізації стратегічного напрямку “Стала фінтех-екосистема”

Джерело: авторське формулювання на основі [16, 17].

- повільне впровадження інновацій у регулюванні – обмежене використання таких інструментів, як регуляторні “пісочниці” (sandbox) чи регтех-рішення, гальмує апробацію та масштабування нових фінтех-продуктів;
- слабка міжвідомча координація – недостатньо ефективна взаємодія між ключовими органами (НБУ, НКЦПФР, Держфінмоніторинг, Мінцифра) у сфері регулювання;
- обмежені інституційні спроможності – дефіцит фахівців і низький рівень цифрових компетенцій у державних органах ускладнює ефективний нагляд за фінансовими послугами;
- високі бар’єри входу на ринок – складність процедур ліцензування та зарегульованість процесів стримують розвиток стартапів, особливо в небанківському секторі;

- недостатній захист прав споживачів – відсутність чітких стандартів прозорості продуктів, вимог до кібербезпеки та захисту персональних даних;
- нестабільне економічне та політичне середовище – війна, невизначеність щодо її завершення, інфляційні процеси та обмежений доступ до фінансових ресурсів знижують інвестиційну привабливість ринку [20].

Беручи до уваги ці обмеження, а також вплив війни, яка ускладнила роботу всіх елементів фінтех-екосистеми, можна стверджувати, що наразі вона ще не є цілком сталою. Водночас екосистема демонструє ознаки зрілості завдяки стабільній траєкторії розвитку та помірним темпам зростання.

Зважаючи на проведений аналіз, узагальнено сформульовано основні принципи забезпечення стійкості фінтех-екосистеми, серед яких можна виокремити такі: гнучкість та адаптивність бізнес-моделей ключових учасників ринку; створення ефективної взаємодії та синергії між традиційними банками та фінтех-компаніями; впровадження регуляторних механізмів, що сприяють розвитку інноваційних рішень; активне стимулювання фінтех-інновацій; а також орієнтацію на потреби та очікування кінцевих користувачів [21].

Паралельно можливо побудувати кваліметричну модель оцінювання стану фінтех-екосистеми України, яка дає змогу комплексно оцінити рівень розвитку сектору на національному рівні. Така модель передбачає ідентифікацію ключових факторів, їх кількісну оцінку та агрегування результатів у вигляді інтегрального показника, що відображає загальний стан екосистеми. У табл. 2 наведено основні критерії та відповідні індикатори, які планується застосувати для системного аналізу фінтех-екосистеми України.

Таблиця 2

Аналіз сучасного стану фінтех-екосистеми України

Категорія факторів	Індикатори	Ваговий коефіцієнт (W)	Шкала оцінювання стану фінтех-екосистеми	Рівень розвитку фінтех-екосистеми
Регуляторне середовище (R)	Наявність нормативно-правової бази для Fintech R_1	0,25	0–0,2 – низький рівень розвитку	0–0,2
	Державна підтримка фінтех-ініціатив R_2			
	Відкритість регуляторних процедур та швидкість прийняття нових норм R_3			
Фінансова інфраструктура (F)	Доступність платіжних систем F_1	0,30	0,3–0,5 – середній рівень розвитку	0,3–0,5
	Обсяг інвестицій у фінтех F_2			
	Наявність відкритих банківських API для фінтех-компаній F_3			
Інноваційний розвиток та технології (I)	Кількість стартапів у фінтех-секторі I_1	0,25	0,6–0,8 – високий рівень розвитку	0–0,2
	Обсяг інвестицій у технологічні проєкти I_2			
	Рівень використання передових технологій (AI, blockchain, big data) I_3			
Споживча активність (C)	Рівень довіри до фінтех-рішень C_1	0,20	0,9–1,0 – сформована та стабільна фінтех-екосистема	0–0,2
	Частка населення, яка використовує фінтех-послуги C_2			
	Показники фінансової грамотності населення C_3			

Джерело: авторське формулювання на основі [21, 22].

Загальний інтегральний показник стану фінтех-екосистеми визначається за формулою [22]:

$$I = WR \cdot IR + WF \cdot IF + WI \cdot II + WC \cdot IC, \quad (1)$$

де IR, IF, II, IC – субіндекси відповідних груп факторів, які обчислюються як середньозважене їхніх індикаторів:

$$IR = \sum_{i=1}^n WR \cdot Ri \quad (2)$$

$$IF = \sum_{i=1}^n WF \cdot Fi \quad (3)$$

$$II = \sum_{i=1}^n WI \cdot Ii \quad (4)$$

$$IC = \sum_{i=1}^n WC \cdot Ci \quad (5)$$

Для визначення стану фінтех-екосистеми України застосовано експертний метод оцінювання, у якому взяли участь 20 фахівців. Експертам пропонували виставити оцінки за кожним із вищезазначених індикаторів у межах від 0 до 1.

У табл. 3 наведені підсумкові розрахунки субіндексів для окремих груп факторів та інтегрального показника загального стану фінтех-екосистеми.

Таблиця 3

Інтегральний індикатор рівня розвитку фінтех-екосистеми України

Назва показника	Значення
Субіндекс факторів регуляторного середовища (IR)	0,041
Субіндекс факторів фінансової інфраструктури (IF)	0,110
Субіндекс факторів споживчої активності (IC)	0,073
Загальний інтегральний показник	0,312

Джерело: авторське формулювання на основі [21, 22].

За результатами проведеного дослідження загальний інтегральний індекс стану фінтех-екосистеми України у 2025 році становить 0,312. Це значення свідчить про середній рівень розвитку сектору відповідно до застосованої шкали та визначеної градації. Використання експертного методу за участю широкого кола фахівців дає змогу не лише об'єктивно оцінити поточний стан екосистеми, а й простежити динаміку її розвитку, а також прогнозувати ключові тенденції у довгостроковій перспективі.

На основі отриманих результатів та визначених критеріїв оцінювання формується методологічна база для розробки концептуальної моделі розвитку фінтех-екосистеми України до 2035 року (табл. 4), яка окреслює стратегічні напрями підвищення фінансової інклюзії, стимулювання інновацій та зміцнення конкурентоспроможності національного фінансового сектору в умовах цифрової трансформації та глобальної інтеграції.

Таблиця 4

Концептуальна модель розвитку фінтех-екосистеми України до 2035 року

Основна мета і завдання концептуальної моделі	
Метою запропонованої концептуальної моделі є формування безпечної та конкурентоспроможної фінтех-екосистеми в Україні, яка сприятиме сталому економічному розвитку, розширенню доступу населення та бізнесу до фінансових послуг, активізації інвестиційної діяльності та позиціонуванню України як одного з провідних центрів фінансових технологій у Східній Європі, а також подальшій інтеграції країни у глобальний фінансовий простір	Завдання концептуальної моделі полягають у: ➤ розвитку нормативно-правової бази; ➤ створенні цифрової інфраструктури; ➤ підтримці інноваційних фінансових механізмів; ➤ інтеграції з міжнародними партнерами; ➤ фінансовій грамотності та освітніх програмах
Принципи та ключові засади концептуальної моделі 1. Доступність; 2. Стійкість; 3. Синергія; 4. Безпека; 5. Конкурентність; 6. Інноваційність	

Основні блоки для реалізації поставлених цілей	
1. Удосконалення регуляторного середовища: - розширення та оновлення законодавчої бази для фінтех-сектору; - оптимізація процесів ліцензування та надання дозволів регуляторним органам для фінтех-компаній; - впровадження правового режиму для функціонування криптовалют; - підтримка фінтех-стартапів через пільгове оподаткування, грантові програми та інші стимули	2. Сприяння підвищенню фінансової грамотності та популяризації фінтех-послуг: - посилення довіри користувачів до фінансових технологій через механізм гарантування безпеки та страхування ризиків; - організація навчальних та популяризація цифрових фінансових сервісів серед населення; - розширення фінансової інклюзії для малих підприємств та населення, зокрема в регіонах, через мобільні та цифрові платіжні сервіси
3. Сприяння розвитку інновацій та технологій у фінтех-секторі: - впровадження та розвиток фінансових рішень на основі ІІІ, блокчейну, великих даних тощо; - підтримка фінтех-стартапів через акселераційні програми та залучення венчурного капіталу; - співпраця з міжнародними фінтех-екосистемами та інтеграція в глобальні фінансові ринки	4. Розвиток фінансової інфраструктури: - забезпечення покращеного доступу до банківських АРІ для фінтех-компаній; - розширення спектра платіжних рішень, включно з підтримкою цифрових валют та інноваційних платіжних платформ; - залучення інвестицій у фінтех-сектор через державні та міжнародні програми підтримки, стимулювання інноваційного розвитку ринку
Синергія державного, бізнесового та наукового секторів ➤ Реалізація державних ініціатив щодо цифровізації фінансового сектору. ➤ Впровадження фінтех-рішень у державні сервіси, зокрема цифровий паспорт, електронні платежі, податкові платформи. ➤ Співпраця з університетами та науковими установами для підготовки висококваліфікованих кадрів у сфері фінансових технологій	
Очікувані результати концептуальної моделі ➤ Активізація та розширення діяльності фінтех-компаній. ➤ Підвищення рівня цифрової інклюзії. ➤ Стимулювання сприятливого інвестиційного середовища для фінтех-сектору. ➤ Розширення спектра та масштабу цифрових фінансових сервісів. ➤ Зменшення рівня шахрайства та кіберзагроз у фінансовому середовищі	

Джерело: авторське формулювання на основі [21, 22].

Впровадження запропонованих концептуальних орієнтирів сприятиме прискоренню розвитку фінтех-екосистеми України, зміцненню міжнародної конкурентоспроможності національної економіки та стимулюванню економічного зростання країни, а також післявоєнному відновленню на засадах високого рівня цифровізації суспільства. Отож реалізація запропонованої концепції формування фінтех-екосистеми України, після її затвердження уповноваженими державними органами, зокрема Національним банком України, та проведення консультацій із громадськістю з наступним удосконаленням, може слугувати базою для вдосконалення інституційних механізмів розвитку фінтех-сектору в умовах інтеграції країни у європейський цифровий та фінансовий простір.

Висновки

Отже, проведене дослідження регуляторного забезпечення функціонування фінтех-екосистеми України у цифровому середовищі показало, що ключовим чинником розвитку фінансових технологій є ефективне, цілісне та адаптивне регулювання, яке забезпечує умови для інновацій, підвищення довіри користувачів і формування конкурентоспроможного фінансового середовища. У сучасних умовах війни та стрімкої цифрової трансформації роль регуляторної підтримки стає критичною, оскільки саме вона визначає здатність фінтех-компаній не лише вижити, а й масштабуватися, розширювати спектр послуг та інтегруватися на міжнародні ринки.

Аналіз регуляторної системи України виявив низку слабких місць, серед яких фрагментарність нормативно-правової бази, що створює правову невизначеність для учасників ринку; недостатня міжвідомча координація між ключовими регуляторами фінансового сектору; обмежені цифрові компетенції та кадровий потенціал державних інституцій; високі бар'єри входу для нових гравців, що ускладнює запуск та масштабування фінтех-стартапів; а також проблеми у сфері захисту прав споживачів, прозорості фінансових продуктів та впровадження стандартів кібербезпеки.

Водночас цифровізація та активне впровадження інновацій відкривають унікальні можливості для розвитку фінтех-екосистеми. Україна має потенціал для створення сучасної інфраструктури фінансових технологій через модернізацію законодавства, впровадження механізмів регуляторної "пісочниці" та розвиток регтех-рішень, що дають змогу швидко тестувати нові продукти без ризику для стабільності системи. Важливим аспектом є також зміцнення міжнародного співробітництва та інтеграція українських практик у глобальний фінансовий простір, що сприятиме залученню інвестицій, передачі досвіду та підвищенню конкурентоспроможності сектору.

Підвищення цифрових навичок і фінансової грамотності як серед представників державних органів, так і серед користувачів фінансових послуг є необхідною умовою зниження ризиків зловживань, підвищення довіри до цифрових сервісів і ефективного використання фінансових технологій. Запропонована кваліметрична модель оцінювання стану фінтех-екосистеми дає змогу моніторити динаміку розвитку сектору, визначати пріоритетні напрями державної політики та порівнювати українську фінтех-екосистему з аналогічними системами інших країн. За результатами оцінки 2024 року стан фінтех-екосистеми України відповідає нижній межі середнього рівня розвитку, що свідчить про потребу у комплексній підтримці та вдосконаленні регуляторного середовища.

Концепція фінтех-екосистеми України, розроблена в межах дослідження, передбачає створення сприятливих умов для інтеграції фінансових технологій у всі сфери економічного життя, структуроване досягнення цілей до 2035 року, ефективне функціонування фінансових ринків, розвиток інноваційних технологій, підвищення рівня фінансової інклюзії та захист прав користувачів фінансових послуг. Стратегічними напрямками розвитку є впровадження передових технологій (блокчейн, AI, ML), створення нових фінансових продуктів (цифрові валюти, мобільні платіжні системи, електронне кредитування) та забезпечення доступу до фінансових послуг для всіх верств населення, включно з тими, хто не користується традиційними банківськими сервісами.

Отже, гармонійне поєднання ефективного регулювання, інституційної спроможності та технологічних інновацій створює міцну основу для формування сталої, прозорої та конкурентоспроможної фінтех-екосистеми України. Її подальший розвиток забезпечить задоволення потреб внутрішнього ринку, інтеграцію національного фінтеху у глобальний фінансовий простір, довгострокове економічне зростання та підвищення рівня фінансової інклюзії населення, що є критично важливим у післявоєнний період.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному аналізі стану фінтех-екосистеми України в умовах цифровізації та глобальної трансформації фінансових ринків із застосуванням експертного методу оцінювання, що дало змогу об'єктивно виявити сильні та слабкі сторони розвитку сектору та отримати достовірну експертну оцінку стану екосистеми. Вперше систематизовано ключові компоненти фінтех-екосистеми та встановлено взаємозв'язки між її учасниками: споживачами, фінансовими установами, технологічними провайдерами та регуляторами. Розроблено методику оцінки ефективності регуляторних механізмів, спрямованих на стимулювання інновацій, забезпечення стабільності та захист прав користувачів.

Особливу наукову цінність має побудована концептуальна модель розвитку фінтех-екосистеми України до 2035 року, яка враховує міжнародний досвід, сучасні виклики та умови післявоєнного відновлення економіки. Це дає змогу окреслити стратегічні орієнтири підвищення фінансової інклюзії, зміцнення конкурентоспроможності національного фінансового сектору та інтеграції України у глобальний фінансовий простір.

Залучення широкого кола експертів та використання експертного методу дає змогу не лише оцінювати поточний стан і динаміку процесів у фінтех-екосистемі, але й прогнозувати перспективні тренди її розвитку у довгостроковій перспективі. Результати дослідження створюють методологічну основу для формування стійкої, інноваційно орієнтованої та конкурентоспроможної фінтех-екосистеми України.

Перспективи подальших досліджень

Подальші дослідження українського фінтех-ринку мають спрямовуватись на глибше розуміння змін, які відбуваються в умовах війни, а також на визначення ключових факторів, які сприяють відновленню та розвитку цього сектору. Потрібно поглиблено вивчити вплив геополітичної нестабільності на залучення інвестицій, зокрема, як війна та глобальна невизначеність впливають на іноземні інвестиції в українські фінтех-компанії, а також визначити стратегії для залучення капіталу в умовах високих ризиків. Не менш важливим є аналіз розвитку регуляторної політики, зокрема визначення напрямів удосконалення регуляторного середовища, яке б сприяло підтримці фінтех-індустрії, зокрема щодо фінансових та технологічних інновацій, безпеки даних та регулювання криптовалютного ринку.

Подальші дослідження у сфері функціонування фінтех-екосистеми України варто спрямувати на поглиблене вивчення тих аспектів, які залишаються недостатньо розкритими в сучасній науковій та практичній літературі. Насамперед доцільним є аналіз впливу війни та процесів післявоєнного відновлення на трансформацію фінансових технологій, зміни бізнес-моделей та споживчих практик. Важливо з'ясувати, як українські компанії адаптують свої стратегії до кризових умов, та визначити потенційні сценарії їхньої інтеграції у міжнародні фінансові ринки.

Перспективним напрямом подальших досліджень є удосконалення регуляторного забезпечення у сфері фінтеху. Йдеться про пошук оптимальних механізмів гармонізації інноваційних процесів із системою державного контролю, використання інструментів регтех та регуляторних “пісочниць” для тестування нових продуктів, а також формування більш гнучкої нормативно-правової бази, що враховує міжнародний досвід і особливості українського ринку.

Особливої уваги заслуговує тематика кібербезпеки та захисту персональних даних. Швидке зростання цифровізації посилює уразливість фінансових сервісів, що зумовлює потребу у розробці нових стандартів безпеки, протоколів реагування на кіберінциденти та механізмів підвищення довіри користувачів до фінансових технологій.

Подальші дослідження мають також зосереджуватися на вивченні людського капіталу у фінтех-сфері. Цифрові компетентності споживачів і кваліфікація працівників компаній безпосередньо визначають стійкість та ефективність ринку. У цьому контексті актуальними є дослідження освітніх програм, державних та корпоративних ініціатив із підвищення цифрової грамотності, що формують основу для сталого розвитку екосистеми.

Не менш значущим напрямом є аналіз перспектив інтеграції українського фінтеху у глобальну цифрову економіку. Це передбачає оцінку можливостей міжнародного інвестиційного співробітництва, пошуку партнерських моделей з іноземними компаніями та розробки стратегій експортної орієнтації інноваційних продуктів.

Загалом перспективи подальших досліджень полягають у пошуку балансів між інноваціями та регулюванням, національними інтересами та міжнародною інтеграцією, технологічними змінами та соціальними потребами. Такий підхід дасть змогу сформулювати науково обґрунтовані моделі розвитку фінтех-екосистеми України, здатні забезпечити її стійкість, конкурентоспроможність та відповідність вимогам цифрової епохи.

1. Близнюк О. П., Іванюта М. О. Трансформація фінансового ринку України на основі цифровізації в умовах війни. Інформаційні технології у сучасному світі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Харків, 22 квітня 2024 р. Харків : Державний біотехнологічний університет, 2024. С. 148–150.

2. Відкритий банкінг (Open Banking): революційна трансформація міжнародного та українського банківського сектору. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankivske-ta-finansove-pravo/vidkritiy-banking-open-banking-revoluciynna-transformaciya-mizhnarodnogo-ta-ukrayinskogo-bankivskogo.html>.
3. Східницька Г., Хирівський П. Перспективи розвитку фінансових технологій в Україні. *Вісник Львівського національного екологічного університету. Серія "Економіка АПК"*. 2023. № 30. С. 65–71. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.065>.
4. Безпалый Р. Фінтех-інновації: передумови становлення та сучасні тенденції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 2. С. 44–49.
5. Єрмошкіна О. В., Горяча О. І. Фінтех компанії на ринку фінансових послуг: особливості функціонування в Україні. *Світ наукових досліджень*. Випуск 21: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща. 2023. URL: https://www.economyconfer.com.ua/data/downloads/file_1693299157.pdf#page=18.
6. Олешко Т., Марина А., Сушириба Р. (2025). Напрями розвитку фінансових екосистем. *Сталий розвиток економіки*, (1 (52), 116–120. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-16>
7. Житар М. О. Ринок fintech в Україні: особливості, шляхи та перспективи розвитку. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2024. № 1 (13). С. 4–12. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0101>.
8. Орел А., Дяченко В. Етапи та роль цифрової трансформації у вдосконаленні управління інноваціями. *Економіка та суспільство*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-30>.
9. Криклій Н. О. Операційна стійкість фінансового сектору України в умовах воєнних дій. *Економічні інновації*. 2022. № 3. С. 20–30.
10. Клек А. Окремі аспекти структуризації фінтех-екосистеми України в умовах цифровізації та реалій війни. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Світове господарство і міжнародні економічні відносини: нові реалії та можливості", м. Ужгород, 6–7 грудня 2024 р. / за заг. ред.: М. Палінчак, В. Приходько, В. Химинець та ін. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. 264 с. С. 134–137.
11. Школа І. М., Демченко В. І. Роль фінансових технологій у забезпеченні доступу до фінансових послуг для внутрішньо переміщених осіб. *Економічні інновації*. 2023. № 4. С. 112–125.
12. Березанська С. С., Ковальчук О. М. Регулювання фінтех-інновацій в Україні: виклики та перспективи в умовах воєнного стану. *Фінансові технології*. 2023. № 1. С. 45–56.
13. Лапенко В. Ю., Ткачук О. Г. Кібербезпека в фінтех-сфері: нові виклики та методи захисту. *Науковий вісник УАБС*. 2023. № 2. С. 88–99.
14. Arner D. FinTech: Evolution and regulation. URL: http://law.unimelb.edu.au/_data/assets/pdf_file/0011/1978256/D-Arner-FinTech-Evolution- Melbourne-June-2016.pdf.
15. Звіт про реалізацію стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-pro-realizatsiyu-strategiyi-rozvitku-fintehu-v-ukrayini-do-2025-roku-za-2021-rik>.
16. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2030 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini>.
17. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finteh2025.pdf?v=7.
18. Український фінтех-каталог: дослідження ринку фінансових технологій. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/ukrainskij-finteh-katalog-2023-doslidzenna-rinku-finansovih-tehnologij>.
19. Fintech Trends 2022: ключові цифри та факти року. URL: <https://fintechinsider.com.ua/finteh-trendy-2022-klyuchovi-cyfyry-ta-fakty-roku>.
20. Сас С. П., Солук О. Б., Клек А. Р. Регулювання розвитку фінтех-екосистеми в Україні в умовах цифровізації суспільства. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. 2(3). 7–14. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(3\)-1S](https://doi.org/10.60022/2(3)-1S).
21. Ременяк А. В., Клек А. Р., Шевчук Р. С. Концепція розвитку фінтехекосистеми України: цифровізація суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану та безпекових викликів. *Ефективна економіка*. 2024. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.78>.
22. Ременяк А. В., Клек А. Р., Шевчук М. С. Фінансові технології у цифровізованому суспільстві: інноваційні моделі впровадження та фінансова інклюзія для післявоєнного відновлення України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 20. С. 210–217. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.20.210>.
1. Blyznyuk, O. P., & Ivanyuta, M. O. (2024). Transformatsiya finansovoho rynku Ukrayiny na osnovi tsyfrovizatsiyi v umovakh viyny. *Informatsiyi tekhnolohiyi u suchasnomu sviti: materialy Mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi здобувачів вищої освіти і молодих вчених*, 22 kvitnya 2024 r. Derzhavnyy biotekhnolohichnyy un-t. Kharkiv, 148–150 (in Ukraine).

2. Vidkrytyy bankinh (Open Banking): revolyutsiyna transformatsiya mizhnarodnoho ta ukrayins'koho bankivs'koho sektoru. Retrieved from <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankivske-ta-finansove-pravo/vidkritiy-banking-open-banking-revolyuciyna-transformaciya-mizhnarodnogo-ta-ukrayinskogo-bankivskogo.html> (in Ukraine).
3. Skhidnyts'ka, H., & Khyrivs'kyi, P. (2023). Perspektyvy rozvytku finansovykh tekhnolohiy v Ukraini. Visnyk L'vivs'koho natsional'noho ekolohichnoho universytetu. Seriya "Ekonomika APK", (30), 65–71. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.065> (in Ukraine).
4. Bezpalii, R. (2021). Fintech innovations: prerequisites for formation and modern trends. Investments: practice and experience, 2, 44–49 (in Ukraine).
5. Yermoshkina, O. V., & Horyacha, O. I. (2023). Fintekh kompaniyi na rynku finansovykh posluh: osoblyvosti funktsionuvannya v Ukraini. "Svit naukovykh doslidzhen". Vypusk 21": materialy Mizhnarodnoyi mul'tydystrylinarnoyi naukovoï internet-konferentsiyi, m. Ternopil', Ukrainy – m. Perevors'k, Pol'shcha. Retrieved from https://www.economyconfer.com.ua/data/downloads/file_1693299157.pdf#page=18 (in Ukraine).
6. Oleshko, T., Marina, A., & Sushyryba, R. (2025). Directions for the development of financial ecosystems. Sustainable Development of the Economy, 1 (52), 116–120. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-16> (in Ukraine).
7. Zhytar, M. O. (2024). Rynok fintech v Ukraini: osoblyvosti, shlyakhy ta perspektyvy rozvytku. Yevropeys'kyi naukovyy zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh innovatsiy, 1(13), 4–12. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0101> (in Ukraine).
8. Orel, A., & Dyachenko, V. (2023). Etapy ta rol' tsyfrovoyi transformatsiyi u vdoskonalenni upravlinnya innovatsiyamy. Ekonomika ta suspil'stvo. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-30> (in Ukraine).
9. Kryklii, N. O. (2022). Operational Stability of Financial sector of Ukraine in conditions of military operations. Economic Innovations, 3, 20–30 (in Ukraine).
10. Klek, A. (2024). Some aspects of structuring the fintech ecosystem of Ukraine in the context of digitalization and the realities of war. Materials of the International Scientific and Practical Conference "World Economy and International Economic Relations: New Realities and Opportunities", Uzhhorod, December 6–7, 2024 / General editors: M. Palinchak, V. Prykhodko, V. Khymynets et al. Lviv-Torun: Liha-Press, 134–137.
11. Shkola, I. M., & Demchenko, V. I. (2023). The role of financial technologies in ensuring access to financial services for internally displaced persons. Economic Innovations, 4, 112–125 (in Ukraine).
12. Berezanska, S. S., & Kovalchuk, O. M. (2023). Regulation of fintech innovations in Ukraine: challenges and prospects in conditions of martial law. Financial Technologies, 1, 45–56 (in Ukraine).
13. Lapenko, V. Yu., & Tkachuk, O. G. (2023). Cybersecurity in the fintech sphere: new challenges and methods of protection. Scientific Bulletin of the Ukrainian Academy of Sciences, 2, 88–99 (in Ukraine).
14. Arner, D. FinTech: Evolution and regulation. Retrieved from http://law.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0011/1978256/D-Arner-FinTech-Evolution-Melbourne-June-2016.pdf.
15. Report on the implementation of the strategy for the development of fintech in Ukraine until 2025. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-pro-realizatsiyu-strategiyi-rozvitku-fintehu-v-ukrayini-do-2025-roku-za-2021-rik>.
16. Stratehiya rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy do 2030 roku. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini> (in Ukraine).
17. Stratehiya rozvytku fintekhu v Ukraini do 2025 roku. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finteh2025.pdf?v=7 (in Ukraine).
18. Ukrayins'kyi fintekh-katalog: doslidzhennya rynu finansovykh tekhnolohiy Retrieved from <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/ukrainskij-fintekh-katalog-2023-doslidzenna-rinku-finansovih-tehnologij> (in Ukraine).
19. Fintech Trends 2022: klyuchovi tsyfry ta fakty roku. URL: https://www.economyconfer.com.ua/data/downloads/file_1693299157.pdf#page=18 (in Ukraine).
20. Sas, S. P., Soluk, O. B., & Klek, A. R. (2025). Regulation of the development of the fintech ecosystem in Ukraine in the conditions of digitalization of society. Current Issues of Sustainable Development, 2(3), 7–14. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(3\)-15](https://doi.org/10.60022/2(3)-15).
21. Remenyak, A. V., Klek, A. R., & Shevchuk, R. S. (2024). Concept of development of fintech ecosystem of Ukraine: digitalization of business entities under martial law and security challenges. Effective economy, 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.78>.
22. Remenyak, A. V., Klek, A. R., & Shevchuk, M. S. (2024). Financial technologies in a digitalized society: innovative models of implementation and financial inclusion for the post-war recovery of Ukraine. Investments: practice and experience, 20, 210–217. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.20.210>.

REGULATORY SUPPORT FOR THE FUNCTIONING OF THE FINTECH ECOSYSTEM OF UKRAINE

© Urikova O., Mysko Y., 2025

Purpose – The purpose of this research is to analyze the current state and development dynamics of Ukraine's fintech ecosystem in the context of digital transformation, the Russo-Ukrainian war, and economic instability. The study aims to identify key regulatory, technological, and market factors that influence the resilience, efficiency, and sustainable growth of the fintech sector and to provide evidence-based recommendations for enhancing its performance and integration into the global financial system.

Design/Methodology/Approach – This research employs a comprehensive methodological framework combining theoretical and empirical approaches. Literature and secondary data analysis are used to study existing research, reports, and statistical information. System analysis examines the interactions among fintech market participants, regulatory frameworks, and technological infrastructure. Comparative analysis evaluates the Ukrainian fintech ecosystem relative to international experiences and pre- and post-war dynamics. Statistical analysis processes quantitative indicators such as business volumes, investments, demand for digital financial services, and technological infrastructure. Forecasting is applied to project medium- and long-term trends in sector development under current digitalization and crisis conditions.

Findings – The research shows that Ukraine's fintech ecosystem is developing dynamically, but structural challenges such as fragmented regulation, limited institutional capacity, cybersecurity risks, and high entry barriers persist. Key growth drivers include digitalization, increasing demand for financial services, and the adoption of innovative technologies. The study highlights the importance of regulatory optimization, interagency coordination, protection of personal data, and enhancing digital competencies among ecosystem participants to ensure sustainable development.

Practical Implications – The findings provide guidance for policymakers, regulators, and fintech market participants on designing effective regulatory frameworks, fostering innovation, improving cybersecurity, enhancing transparency, and promoting investment. The study supports the creation of a resilient, adaptive, and internationally integrated fintech ecosystem in Ukraine, particularly in the context of post-crisis recovery.

Originality/Value – The originality of this research lies in its comprehensive examination of the Ukrainian fintech sector under conditions of war and economic instability, integrating regulatory, technological, and market perspectives. The study offers evidence-based recommendations that can help strengthen the sector's resilience, competitiveness, and capacity for global integration, contributing to Ukraine's broader economic recovery and development.

Keywords: fintech ecosystem, innovative technologies, government regulation, digital transformation, financial institutions, financial services.

Paper type: research paper.